

Cím

Közép-kelet-európai esztétikák

Tantermi

Stúdió, műterem vagy műhely

Külső helyszín

Online

M-KF-301-FS-252601-12

Kódok

M-KF-E-301-FS-252601-12

Hirdető

MOME Jövőtanulmányok Iskolája

	Kurzus típusa	Kredit	Kontaktóra	Otthoni munkaóra	Tantárgy típusa	Félév	Melyik tantárgy része?
Alapadatok	Gyakorlat	5	3	4		2025/2026. I.	Heritage in Motion Lab
Ajánlás	Hol van Budapest és Magyarország? Kelet-Európában vagy Közép-Európában? Vagy éppen Kelet-Közép-Európában? Ki mondja azt magáról, hogy kelet-közép-európai? Ha kelet-közép-európai képi tartalmat keresünk, mit találunk a különböző felületeken (múzeumokban, streaming plaformokon, AI-rendszerekben)? Milyen design és művészet jön szembe velünk kelet-közép-európaiként címkézve? Ezek a platformok ráadásul felgyorsult információáramlást tesznek lehetővé, így egyre gyakrabban jönnek szembe velünk a rólunk és nélkülünk megszületett tartalmak. Ezekről a kérdésekről fogunk vitázni/beszélgetni a kurzuson.						
Rövid leírás	A kurzus kiindulópontja, hogy a globalizált online platformok létrehoztak egy felgyorsult és platformizált kultúrát, mely sztereotipizálja az egyes kulturális régiókat. Kelet-Közép-Európa képe ellentmondásos, pontatlan, nehezen tudunk azonosulni vele. Ezekre a pontatlan és nagyon gyorsan változó megjelenítésekre nekünk, a régióban született, a régióban élő embereknek reagálnunk kell. Az egyes alkalmak ezeket a sztereotípiákat bontják le egy-egy vizuális médium, illetve egy-egy stílusirányzat, esztétika, core fogalmából kiindulva. A Heritage in Motion Lab koncepciójába illeszkedően a kelet-közép-európaiságot sajátos időhöz való viszonyként is definiáljuk, mely a slow irányzatokhoz kapcsolódik. Minden óra workshopkal zárul. Az órák célja, hogy felismertesse ezeknek az esztétikáknak a avarmatosító voltát. illetve						
Oktatók							Bejelentkezés alapján

Félév menete	A kurzus menete	Órarendi időpontok
	50 perc előadás, 45 perc workshop	Péntek 14.20-17.20

Alk.	Dátum	Tartalom
1	09. 05.	Esztétika, core, slowness, Kelet-Közép-Európa
2	09. 12.	Kelet-közép-európai identitásmintázatok. Meghívott előadó: dr. Hadas Miklós
3	09. 19.	Kelet-Közép-Európa és az építészeti posztmodern. Meghívott előadó: Hulesch Máté, MOME
4	09. 26.	Balkan trash 1. Meghívott előadó: dr. Povedák István, MOME
5	10. 03.	TV és Kelet-Közép-Európa. Meghívott előadó: dr. Hermann Veronika, ELTE
6	10. 10.	Fotográfia és Kelet-Közép-Európa. Meghívott előadó: Mucsi Emese, Capa Központ
7	10. 31.	Debate-tréning
8	11. 07.	Trash és hype 2. Meghívott előadó: Maróy Krisztina, MOME
9	11. 14.	AI x low resource language kultúrák. Meghívott előadó: dr. Iványi-Bitter Brigitta, MOME
10	11. 21.	Kelet-Közép-Európa tervezett tárgykultúrája. Meghívott előadó: dr. Horváth Judit, IM, MOME
11	11. 28.	Brutalizmus. Meghívott előadó: Kovács Dániel, Kortárs Építészeti Központ
12	12. 05.	Lassúság és slow. dr. Keszeg Anna, MOME
13	12. 12.	Debate 1
14	12. 12.	Debate 2.

Követelmények és értékelés	Követelmény, beadandó munka	Értékelés szempontjai	Leadási határ-idő, alkalom	Súly az érdemjegyen
	Minden alkalom végén poszterkészítés. Csoportonként 1 poszter.	Eredetiség, vizuális igényesség.	Csoportonként más-más alkalom.	35%

A félévet két parlamentáris vita zárja a félév során felvetett témákból. A tárgy KIPAKja.	Vitakészség, fogalomhasználat pontossága, lényeglátás.	2025. 12. 12.	35%
Problémafelvető videoesszé 3-5 perc terjedelemben.	Problémaérzékenység, új szempontok bevonása.	2025. 01. 05.	30%

Kötelező irodalom

Gibas, P., Nyklová, B., & Šima, K. (2025). Situating do-it-yourself: a hybridizing perspective from central and Eastern Europe. *Journal of Contemporary Central and Eastern Europe*, 1–14.
<https://doi.org/10.1080/25739638.2025.2476857>
Weber, Regina (2021): Banal Europeanism? Europeanisation of Football and the Enhabitation of a Europeanised Football Fandom. *Sport in Society*, vol. 24, no. 11, pp. 1893–1909,
<https://doi.org/10.1080/17430437.2021.1893697>
Saunders, Robert A. (2020): *Popular Geopolitics and Nation Branding in the Post-Soviet Realm*. Routledge.

Ajánlott irodalom

Muskovics, Gyula (2023): Builders of Utopia: Avant-Garde Fashion and Its Queer Undertones in Tbilisi from the 1990s to the Present. *Post. Notes on Art in a Global Context*, <https://post.moma.org/builders-of-utopiaavant-garde-fashion-and-its-queer-undertones-in-tbilisi-from-the-1990s-to-the-present/>
Storey, Richard (2007): *Inventing Popular Culture: from Folklore to Globalization*. Blackwell.
Keszeg Anna: Trash, posztszovjet esztétika, kézművesség A banális kelet-európaiság vizuális diskurzusai a kortárs globális divatban. *Médiakutató* 2025 tavasz. 51–61.
https://www.mediakutato.hu/cikk/2025_01_tavasz/04_trash_posztszovjet_esztetika.pdf

Tanulási

Tudás	A kelet-közép európaiság fogalmának történeti megértése. A kelet-közép-európaiság stílusvonatkozásainak megtanulása.
Képesség	A kelet-közép európaiság fogalmának kritikai megközelítése. Vitakészség elsajátítása. Vizuális klisék felismerése és lebontása.
Attitűd	Kritikai, részben aktivista. Vita- és reakciókész attitűd.
Felelősségvállalás	A hallgató tudatosan reflektál a kelet-közép-európaiság mainstream tartalmaira és képes értően használni azokat.

Felmentés

- ☒ Nem adható felmentés a kurzuson való részvétel és teljesítés alól,
☐ Felmentés adható egyes kompetenciák megszerzése, feladatok teljesítése alól,
☐ Más, tevékenységgel egyes feladatok kiválthatók,
☐ Teljes felmentés adható.

Tantervi kapcsolatok

Tantárgy	Kapcsolódó kurzusok (párhuzamosságok)	Kurzus érdemjegy aránya a tantárgyban
Befoglaló tantárgy címe		
	Másik kurzus címe	
	Harmadik kurzus címe	
A kurzus előfeltételei	Szabadon választott esetén sajátos előfeltételek:	Szabadon választhatóként felvehető?

TechPark

	Eszközök	
--	----------	--

Igények	HR (szakmai konzultáció)	
	Eszköz	12.12-re hangosítás a B_201-es terembe.
	Anyag	
	Helyszín	Bármilyen tanterem. Utolsó alkalomra (2025. 12. 12.) a B_201-es terem.

Egyéb
információ

Egyéni munkaóra: anyaggyűjtés, szakirodalomolvasás – heti 2 óra.

Az egyes tematikák előkészítése – heti 1 óra.

Csoportmunkában való részvétel – 24 óra a félév során.